

Clanu ___Akt br.: 1662/13

PREDMET : Zakon o sprecavanju nelegalnog poslovanja

U Sluzbenom listu CG br.29/13 od 22.06.2013.godine publikovan je Zakon o sprjecavanju nelegalnog poslovanja.

Odnosni Zakon stupa na snagu 23.06.2013.godine.

Sadrzaj odnosnog zakona, cijenimo, ne bi smio da promakne Vasoj paznji. S toga smo u prilici markirati kako slijedi :

I PRETHODNA NAPOMENA

1.Posledice fenomena sive ekonomije su izuzetno veliki i stetni po svako drustvo,a izvjesno das u rezultat produzenog trajanja ekonomske krize.

2.Fenomen sive ekonomije ne samo da ugrozava attribute države zasnovane na vladavini prava vec i uzrokuje direktne znacajne ekonomske stete bilo drzavi u vidu izmaklih, znacajnih budžetskih prihoda, bilo subjektima realne privrede koji na legitiman i legalan nacin posluju.

3.Ovo je prvi put da Crna Gora uredjuje integralnim zakonskim tekstom pitanja cije je cilj sprecavanje nelegalnog poslovanja, uz napomenu da ne postoje propisi evropskog zakonodavstva ni potvrđene medjunarodne konvencije sa kojima je bilo potrebe uskladjivati ovaj novi Zakon.

II MJERE PROTIV NELEGALNOG POSLOVANJA

1.Nelegalnim poslovanjem smatra se obavljanje djelatnosti bez prethodno izvsene registracije u skladu sa zakonom ili bez odobrenja propisanog zakonom, odnosno protivno uslovima pod kojima je odobrenje dato.

2.Kao mjere za sprecavanje nelegalnog poslovanja potenciramo :

a)Zabrana obavljanja djelatnosti bez prethodno izvsene registracije u skladu sa zakonom ili bez odobrenja propisanog zakonom odnosno protivnog uslovima pod kojima je odobrenje dato.

b)Dostupnost javnosti svake informacije ili podatka o poreskom obvezniku, a kojim raspolaze poreski organ (u skladu sa zakonom kojim se uredjuje slobodan pristup informacijama).

c)Obaveze banke da poreskom organu u svrhu postupka utvrdjivanja, naplate i kontrole poreza, na pisani zahtjev, dostavi podatke o izvršenim

transferima sredstava klienta banke u platnom prometu (pribavljeni podaci cine poresku tajnu).

d) Duznost pravnog lica i preduzetnika da, saglasno propisima, otvori racun kod banke u vodi sredstva na istom i, vrši transfer sredstava preko istog, sto ukljucuje i placanje poreza, prireza i doprinosa na obracunatu bruto zaradu i naknadu zarada kao i isplatu neto zarada i naknada zarada zaposlenih.

e) Ustanovljavanje blagajnickog maksimuma za preduzetnike i pravna lica (držanje gotovog novca), a koji iznosi :

- Za mala pravna lica i preduzetnike - do 2.000 E.

- Za srednja pravna lica do 10.000 E.

- Za velika pravna lica – do 20.000E.

Ako preduzetnik ili pravno lice poslovanje obavlja preko vise poslovnih objekata tada blagajnicki maksimum, po poslovnom objektu, može iznositi do 50% prethodno naznacenih vrijednosti.

Visinu blagajnickog maksimuma odredjuje pravno lice i preduzetnik, posebnim aktom, saglasno svojim potrebama.

f) Gotov novac koji prelazi blaganicki maksimum pravno lice i preduzetnik dužni su uplatiti na svoj racun do kraja dana, a najkasnije narednog dana do 14 casova.

U skladu sa propisima o izvrsenju i obezbjedjenju (postupak prinudne naplate), ako su racuni pravnog lica i preduzetnika blokirani, isti su dužni da, po saznanju za blokadu, gotov novac u cjelini uplacuju na svoj racun kod banke.

g) Na banke, mikrokreditne finansijske institucije postanske operatore, i priradjivace igara na sreću odredbe o blagajnickom maksimumu te o gotovom novcu koji prelazi blagajnicki maksimum, se ne primjenjuju.

h) Kada lice ima ucesce preko 30% u kapitalu privrednog drustva nad kojim je otvoren stecaj i postupak likvidacije, koji ne izmiruje poreske obaveze, odnosno ciji su racuni blokirani u postupku prinudne naplate ne može osnovati privredno drustvo ili se registrovati za obavljanje djelatnosti kao preduzetnik. Odnosna zabrana se odnosi i na zavisna drustva tog privrednog drustva, a mjera traje do prestanka razloga usled kojih je uvedena.

Pod licem u smislu ove zabrane smatra se : privredno drustvo, preduzetnik i fizicko lice.

i)Ustanovljena dužnost poreskog organa da u postupku registracije privrednog društva, odnosno preduzetnika provjerava ispunjenost uslova za registraciju u smislu naznačenog pod h).

j)Privredno društvo i preduzetnik čije račun blokirano u postupku prinudne naplate, ne smije, istekom 30 dana od dana blokade računa vršiti naplatu svojih potraživanja i plaćanja svojih obaveza ugovaranjem promjene povjerilaca odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija, preuzimanje, ustupanje duga idr.), prebijanjem (kompezacijom), prenosom hartija od vrijednosti i/ili na drugi način kojim bi se izbjegavala naplata potraživanja i plaćanje obaveza preko računa, ako drukcije nije utvrđeno poreskim propisima.

k)Utvrđena je obaveza elektronskih i stampanih medija i izdavaca biltena kataloga I drugih publikacija, namijenjenih isključivo reklamiranju, po kojoj su ovi, prije objavljivanja oglasa i reklama za prodaju proizvoda i pružanja usluga od naručilaca tih oglasa i reklama dužni pribaviti podatke:

-Kod pravnog lica: naziv i sjedište, matični broj i PIB, kao i ime i prezime odgovornog lica u tom pravnom licu.

-Kod fizičkog lica: ime i prezime, broj lične karte i prebivalište fizičkog lica.

l)Organizatori kulturnih, zabavnih, sportskih i drugih sličnih manifestacija dužni su poreskom organu prijaviti prihode koje ostvare nerezidentna lica u vezi sa tim manifestacijama i po tom osnovu izvrše uplatu poreskih obaveza.

m)Privredno društvo i preduzetnik koji se bave otkupom gotovih proizvoda, repro materijala, polu proizvoda i/ili sekundarnih sirovina od neregistrovanih lica dužni su da mjesečne isplate veće od 100E izvršene istom licu prijave poreskom organu do 15 -og u mjesecu za prethodni mjesec.

n)Poslodavac na čiji je zahtjev Zavod za zapošljavanje CG strancu izdao dozvolu za zapošljavanje, odnosno dozvolu za sezonsko zapošljavanje dužan je da sa strancem zaključi ugovor o radu danom izdavanju odobrenja za privremeni boravak stranaca od strane nadležnog organa u svrhu zapošljavanja, obavljanja privredne ili preduzetničke djelatnosti, odnosno radi sezonskog zapošljavanja.

Izuzetno, poslodavaca na čiji je zahtjev Zavod za zapošljavanje CG izdao strancu dozvolu za zapošljavanje odnosno dozvolu za sezonsko zapošljavanje, koje je prethodno odobren privremeni boravak u svrhu spajanja sa porodicom,

dužan je da sa strancem zaključi Ugovor o radu danom izdavanja dozvole za zaposljavanje odnosno izdavanje dozvole za sezonsko zaposljavanje.

III INSPEKCIJSKI NADZOR

Nadlezni inspekcijski organ u vršenju nadzora ima obavezu i ovlaštenje da naredi preduzimanje mjera i to :

- Zatraži dostavljanje potrebne dokumentacije i podataka.
- Privremeno oduzme dokumentaciju, gotove proizvode, repro material, poluproizvode i/ili sekundarne sirovine.
- Zabrani obavljanje djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinih poslova do otklanjanje nepravilnosti.
- Privremeno oduzme nezakonito stecenu imovinsku korist.
- Podnese prijavu nadleznom organu za ucinjeno krivicno djelo ili zahtjev za pokretanje prekrasnog postupka.
- Izda prekrasni nalog.

IV KAZNENE ODREDBE

Zakonom su predviđene novcane kazne od 10.000-20.000 E za pravno lice za ukupno 13 inkriminacija

Za iste inkriminacije utvrđene su i prekrasne novcane kazne za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 2.000-3.000 E.

Za iste inkriminacije preduzete su i novcane prekrasne kazne za preduzetnika u iznosu od 4.000-6.000E.

Za ukupno tri inkriminacije predviđene su i novcane kazne za prekrasni fizičkog lica u visini od 1.000 do 2.000 E.

V ZAKLJUCNA NAPOMENA

Podsjećamo radi lakšeg prepoznavanja naznačenog u odjeljku II, pod e), da prepoznavanje malog, srednjeg odnosno velikog privrednog društva slijedi po osnovu dva uslova i to :

- Broja zaposlenih.
- Finansijskih indikatora (ukupnog godišnjeg prihoda, odnosno ukupne active kroz pasivu).

Tako malo privredno društvo mora zaposljavati do 49 zaposlenih uz prihod koji godišnje ne može biti veći od 10 miliona eura, srednje privredno

drustvo ono koje zaposljava od 50 do 249 zaposlenih, a ciji godisnji prihod ne smije biti veci od 50 miliona eura, a veliko drustvo ono koje ostvaruje naznacene parameter vece od onih utvrdjenih za srednje privredno drustvo.

P R I P R E M I O
Branislav Begovic, pravni savjetnik